

A

MOTORRIJBEWIJS THEORIE COMPACT

DE VERKEERSREGELS

VOLGENS
DE NIEUWE
EXAMENEISEN
CBR!

Alles wat jij moet weten voor
het CBR theorie-examen!

VEKA BEST

Hoofdstuk 1

	Veilig motorrijden	9
1.1	Algemeen	9
1.2	Zintuigen	10
1.3	Geestelijke en lichamelijke gesteldheid	11
1.4	Aangepast en besluitvaardig gedrag	14

Hoofdstuk 2

	Wettelijke bepalingen	16
2.1	Rijbewijs en kentekenbewijs	16
2.2	Begrippen verkeersdeelnemers	19
2.3	Begrippen voertuigen	20
2.4	Begrippen wegen en weggedeelten	24
2.5	Overige begrippen en bepalingen	28
2.6	Boetes, straffen en educatieve maatregelen	30
2.7	Aansprakelijkheid en bevoegdheid	33

Hoofdstuk 3

	Verkeerstekens	34
3.1	Verkeersborden	34
3.2	Verkeerstekens op het wegdek	36
3.3	Verkeerslichten	39
3.4	Aanwijzingen	41
3.5	Samenvatting	42

Hoofdstuk 4

	Wegen	43
4.1	Tegemoetkomend verkeer	43
4.2	(Snor)fietzers en bromfietzers	44
4.3	Rijden op enkelbaanswegen	47
4.4	Rijden in bochten	50
4.5	Rijden op dijken	53

4.6	Rijden in de bergen	54
4.7	Rijden op auto(snel)wegen	55
4.8	Bewegwijzering	59
4.9	Duurzaam veilig	60

Hoofdstuk 5

	Bijzondere weggedeelten	63
5.1	Rotonde	63
5.2	Inrit en uitrit	67
5.3	Erf	68
5.4	30 km-zone	68
5.5	Voetgangersoversteekplaats	69
5.6	Bushalte en tramhalte	70
5.7	Overweg	71
5.8	Brug en viaduct	72
5.9	Tunnel	73

Hoofdstuk 6

	Gedrag bij kruispunten, voorrang, voor laten gaan	76
6.1	Gedrag bij kruispunten	76
6.2	Voorrang verlenen	78
6.3	Afslaan	80
6.4	Bijzondere regels voor trams	81
6.5	Bijzondere regels voor militaire colonne en uitvaartstoet	82
6.6	Extra voorbeelden	83
6.7	Voorrangervoertuig	87

Hoofdstuk 7

	Snelheid en afstand houden	88
7.1	Maximumsnelheden	88
7.2	Afstand houden	91
7.3	Reactiesecunde, remweg en stopafstand	93

Hoofdstuk 8

	Andere weggebruikers	95
8.1	Niet-gemotoriseerde kwetsbare weggebruikers	95
8.2	Overige weggebruikers	97
8.3	Rijden in groepsverband	99

Hoofdstuk 9

	Rijmanoeuvres	102
9.1	Op- en afstappen	102
9.2	Wegrijden	103
9.3	Voorsorteren	104
9.4	Afslaan	105
9.5	Voorbij gaan en inhalen	108
9.6	Invoegen	114
9.7	Uitvoegen	116
9.8	Weven	117
9.9	Ritsen	118

Hoofdstuk 10

	Stilstaan, parkeren, file rijden, pech en gedrag bij ongevallen	120
10.1	Stilstaan en parkeren	120
10.2	Verboden door borden	120
10.3	Overige stilstaanverboden	122
10.4	Overige parkeerverboden	123
10.5	Filerijden	125
10.6	Pech	126
10.7	Gedrag bij ongevallen	128
10.8	Hulp bij voertuig te water	135

Hoofdstuk 11

Communicatie, rijden met licht en in moeilijke weersomstandigheden	136
11.1 Communicatie	136
11.2 Rijden met licht	138
11.3 Rijden in regen en wind	141
11.4 Rijden in mist	142
11.5 Rijden tijdens winterse omstandigheden	143

Hoofdstuk 12

Milieuaspecten	145
12.1 Milieubewust rijden	145
12.2 Milieuzones en nul-emissiezones	148

Hoofdstuk 13

Technische aspecten	149
13.1 Uitrusting van de motorrijder	149
13.2 De juiste remtechnieken	157
13.3 Bijzondere remsituaties	160
13.4 Voorbereidings- en controlehandelingen	162
13.5 Dashboard	167
13.6 Rijden met een passagier	169
13.7 Rijden met een zijspan	170
13.8 Rijden met een aanhangwagen	172
13.9 Lengte vrachtauto(combinatie)s	174
13.10 Voertuigeisen	176

Hoofdstuk 14

Verkeersborden en aanwijzingen	182
---------------------------------------	------------

HOOFDSTUK

1

Veilig motorrijden

Het verkeer in Nederland wordt geregeld door de Wegenverkeerswet (WVW) en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV).

In artikel 5 van de WVW staat een belangrijk uitgangspunt, namelijk dat je geen (mogelijk) gevaar of hinder mag veroorzaken.

Om die regel goed te kunnen toepassen, moet je veel meer kunnen dan alleen je voertuig goed bedienen.

1.1 Algemeen

Om goede beslissingen te kunnen nemen in het verkeer, moet je weten wat je sterke en zwakke punten zijn. En je moet ook kunnen inschatten wat de sterke en zwakke punten van andere weggebruikers zijn.

Besef ook:

- dat je zicht en gehoor gehinderd worden door je helm,
- dat je zicht naar achteren via je spiegels beperkt is,
- dat andere weggebruikers je makkelijk 'over het hoofd zien'.

Verkeerssituaties kunnen zich razendsnel ontwikkelen. Je inschattings- en reactievermogen zijn daarom erg belangrijk, zeker als je bedenkt dat bij negen van de tien ongevallen het rijgedrag van de bestuurder mede de oorzaak is.

En tenslotte is het belangrijk dat je rustig blijft, ook als een andere weggebruiker irritant of agressief verkeersgedrag vertoont. Laat je beslissingen niet beïnvloeden door emoties.

*Het is misschien
verleidelijk om snel de
heftruck in te halen,
maar de situatie is erg
onoverzichtelijk.*

*Toon geduld en wacht
tot je wél veilig kunt
inhalen.*

1.2 Zintuigen

Vooraf je ogen en oren moeten goed functioneren, anders ben je een gevaar op de weg. Maar ook je gevoel is belangrijk, want dat geeft je bijvoorbeeld informatie over de centrifugaalkracht in bochten en de toestand van het wegdek. Je neus, tenslotte, kan letterlijk 'onraad' ruiken, bijvoorbeeld bij een technisch mankement aan je motorfiets.

*Draag een bril (of
lenzen) als dat
nodig is.*

*Pas je rijstijl aan
als je kleuren- of
nachtblind bent.*

Zorg dat je waarneming niet gehinderd wordt door bijvoorbeeld het lawaai van een (verboden!) 'sportuitlaat' of het luisteren naar harde muziek.

En concentreer je voor 100% op het verkeer; laat je niet afleiden door bijvoorbeeld je telefoon of door te kijken naar een interessante gebeurtenis langs de weg.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

2

Wettelijke bepalingen

2.1 Rijbewijs en kentekenbewijs

Op je (verplichte) rijbewijs staan de volgende gegevens:

- je naam, pasfoto, BSN-nummer en woonplaats,
- voor welke voertuigcategorie(ën) het rijbewijs geldig is,
- tot hoe lang het rijbewijs geldig is.

Je rijbewijs moet geldig zijn en goed leesbaar. Anders mag je niet rijden en moet je een nieuw rijbewijs aanvragen. Je mag niet rijden met een kopie van je rijbewijs.

Rijbewijs A

Dit rijbewijs heb je nodig voor het besturen van:

- motorvoertuigen op twee wielen (evt. met zijspan of aanhangwagen),
- gemotoriseerde driewielers.

Er zijn drie varianten van dit rijbewijs:

1. *categorie A1* is voor:

- motorfietsen tot 125cc en maximaal 11 kW vermogen (en minder dan 0,1 kW vermogen per kg),
- elektrische motorfietsen (maximaal 11 kW en minder dan 0,1 kW per kg),
- driewielige motorfietsen (maximaal 15 kW),

2. *categorie A2* is voor motorfietsen met een vermogen van maximaal 35 kW (en minder dan 0,2 kW per kg),

3. *categorie A* is voor motorfietsen (inclusief driewielige motorfietsen) met een onbeperkt vermogen.

Rijbewijs AM

Dit rijbewijs heb je nodig voor het besturen van speed-pedelecs, snorfietzen, bromfietzen, bromscooters, brombakfietzen en brommobielen.

Als je al een A of B rijbewijs hebt, hoeft je geen bromfietsexamen af te leggen; bij het aanvragen of verlengen van je A of B rijbewijs krijg je de categorie AM er automatisch bij.

Rijbewijs B

Met dit rijbewijs mag je een personenauto en een lichte bestelauto besturen, die:

- een toegestane maximummassa* van maximaal 3.500 kg heeft,
- is ingericht voor maximaal 8 passagiers (naast de bestuurder),
- een lichte aanhangwagen mag trekken.

Rijbewijs C

Om een vrachtauto te mogen besturen, heb je een C1-rijbewijs (kleine vrachtauto) of C-rijbewijs (grote vrachtauto) nodig. Je mag dan ook een lichte aanhangwagen trekken.

Rijbewijs D

Om een autobus te mogen besturen, heb je een D1-rijbewijs (kleine autobus) of D-rijbewijs (grote autobus) nodig. Je mag dan ook een lichte aanhangwagen trekken.

Rijbewijs E

Als je een zwaardere aanhangwagen wilt trekken, heb je rijbewijs E nodig. Je moet hiervoor een apart praktijkexamen afleggen.

Rijbewijs T

Voor het rijden met een landbouw- of bosbouwtrekker of een mobiele machine heb je rijbewijs T nodig, behalve in een paar uitzonderingsgevallen die je voor het motor theorie-examen niet hoeft te kennen.

* De toegestane maximummassa is 'hoe zwaar' de auto maximaal mag zijn, inclusief bestuurder, passagiers en lading.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

3

Verkeerstekens

De basisafspraken in het verkeer zijn de zogenaamde verkeersregels, bijvoorbeeld dat je op een gelijkwaardig kruispunt voorrang moet verlenen aan een bestuurder van rechts. Als de verkeersregels niet voldoende zijn om de veiligheid en de doorstroming te regelen, worden verkeerstekens gebruikt: verkeersborden, verkeerstekens op het wegdek of verkeerslichten.

3.1 Verkeersborden

Verkeersborden gelden vanaf de plek waar ze zijn geplaatst:

- voor de hele breedte van de weg,
- voor het wegvak waarlangs ze zijn geplaatst.

Op deze regel zijn twee uitzonderingen:

- borden met een verbod tot stilstaan of parkeren gelden alleen voor de kant van de weg waar ze zijn geplaatst,
- borden met het woord 'zone' gelden voor een heel gebied (tot je een bord 'einde zone' tegenkomt).

Bord links: parkeerverbod. Dit bord geldt alleen aan de kant van de weg waar het staat.

Bord rechts: dit parkeerverbod geldt in de hele zone én (let op!) aan beide zijden van de weg.

Met onderborden kan extra informatie worden aangegeven, bijvoorbeeld wannéér of wáár het bord geldt, en voor wíé het bord geldt (of voor wie juist níét).

Verkeersbordenkennis

Als bestuurder moet je goed weten wat alle verkeersborden betekenen. De belangrijkste borden vind je in hoofdstuk 14 van dit boek. Bestudeer ze goed voordat je op examen gaat.

Verkeersborden kunnen aangeven wat je mág of móét doen (of juist niet).

Of ze geven informatie over de verkeersregels die ergens gelden.

Ook zijn er borden die je waarschuwen voor een (mogelijk) gevaar, en borden die je de weg wijzen of informatie geven over de indeling van de weg.

Aandachtspunten bij verkeersborden

Plaatsing van verkeersborden

Verkeersborden staan meestal naast de weg. Maar ze kunnen ook boven de weg hangen of op een voertuig gemonteerd zijn dat op of naast de rijbaan staat.

Elektronische verkeersborden

Deze borden worden ook wel matrixborden genoemd en hebben dezelfde betekenis als gewone verkeersborden.

Als op een weg zowel door een gewoon verkeersbord als door een matrixbord een maximumsnelheid wordt aangegeven, dan geldt het bord met de laagste snelheid. Vaak is dat het matrixbord.

Als op een wegvak twee verschillende maximumsnelheden worden aangegeven, dan geldt altijd de laagste snelheid. In dit geval is dat 70 km/u.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

4

Wegen

4.1 Tegemoetkomend verkeer

Voor je positie op de weg geldt:

- je moet zo veel mogelijk rechts houden (maar blijf op veilige afstand van het trottoir, de berm of geparkeerde auto's),
- op smalle wegen moeten tegenliggers uitwijken voor elkaar (maar wees je bewust van de risico's, bijvoorbeeld een gevaarlijke rijbaankant of een zachte berm).

Zo de geparkeerde auto's voorbijrijden is onveilig. De tussenruimte is hier te klein.

Rijbaanversmalling

Als de rijbaan te smal is om elkaar te kunnen passeren, geven borden aan wie er eerst mag.

Links: je moet alle tegenliggers voor laten gaan.

Rechts: tegemoetkomende bestuurders moeten jou voor laten gaan.

Bij rijbaanversmallingen geldt: als de versmalling aan jouw kant zit, moet je stoppen voor een tegenligger. Zit de versmalling aan beide kanten, dan moeten jij en je tegenligger samen een oplossing zoeken.

Obstakels

Bij obstakels geldt hetzelfde als bij rijbaanversmallingen.

De tegemoetkomende auto moet jou voor laten gaan.

Het obstakel staat aan jouw kant. Als er een tegenligger komt, moet je die voor laten gaan.

Eenrichtingsweg

Een eenrichtingsweg mag je maar van een kant inrijden. Je mag er niet achteruitrijden en ook niet keren. Wel mag je achterwaarts inparkeren (voor zover dat voor een motor van toepassing is).

Op veel eenrichtingswegen geldt een uitzondering voor fietsers, snorfietsers en bromfietsers. Die kun je dan dus als tegenliggers verwachten.

Links: aan het onderbord kun je zien dat je een beperkte eenrichtingsweg inrijdt.

Rechts: (snor)fietsers en bromfietsers zien aan de andere kant van de weg deze borden staan, en weten dan dat ze de weg mogen inrijden.

4.2 (Snor)fietsers en bromfietsers

Als er geen gescheiden pad is, moeten fietsers, snorfietsers en bromfietsers op de rijbaan rijden*.

* Fietsers en snorfietsers mogen je in dat geval rechts inhalen. Bromfietsers mogen dat niet (maar doen het vaak wel ...).

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

5

Bijzondere weggedeelten

5.1 Rotonde

Een rotonde herken je aan bord D1 op het middeneiland. Vlak vóór de rotonde staat vaak bord J9.

Rotonde met één rijstrook

Vooraf binnen de bebouwde kom liggen veel 'minirotondes' op plekken waar vroeger kruispunten lagen. Soms is er een gescheiden fietspad, maar het kan ook zijn dat er een fietsstrook of suggestiestrook op de rijbaan ligt.

Rotonde met meer rijstroken

Op drukke wegen worden rotondes met twee of meer rijstroken gebruikt. Vóór en op de rotonde staan pijlen op de weg die aangeven hoe je moet voorsorteren. Op de rijbaan kom je geen (brom)fietsers tegen, wél kun je er bij het oprijden en verlaten mee te maken krijgen.

Rotonde met twee rijstroken. Pijlen geven aan welke strook je moet kiezen.

De verkeersborden-combinatie waarschuwt hier voor een verhoogde rijbaanscheiding tussen de rijstroken.

Turborotonde

Om de doorstroming te verbeteren en om gevaarlijke rijstrookwisselingen op de rotonde te voorkomen, worden op de rotonde soms betonnen randen aangelegd tussen de rijstroken.

Voor de rotonde staan borden en/of pijlen op het wegdek. Op de rotonde ligt een betonnen rand.

Inhalen

Vlak voor en op een rotonde mag je zowel links en rechts rijden en zowel links als rechts inhalen.

Vlak voor en op een rotonde mag je rechts en links inhalen.

Oprijden van een rotonde

Als er geen borden bij een rotonde staan, hebben bestuurders die de rotonde oprijden voorrang. Maar deze situatie kom je bijna niet meer tegen.

Bijna altijd staan er borden die regelen dat bestuurders op de rotonde voorrang moeten krijgen. Op hele drukke rotondes staan er (ook) verkeerslichten.

Als er haaiantanden staan moet je voorrang verlenen aan alle bestuurders op de rotonde.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

6

Gedrag bij kruispunten, voorrang, voor laten gaan

In het verkeer moet je deze personen altijd voor laten gaan:

- blinden met een blindenstok,
- personen die zich moeilijk voortbewegen.

Maar ook andere weggebruikers moet je soms voor laten gaan (of zij moeten jou juist voor laten gaan). De regels die daarvoor gelden, behandelen we in dit hoofdstuk.

6.1 Gedrag bij kruispunten

Kijk bij het naderen van een kruispunt:

- welk type kruispunt je nadert (dit behandelen we verderop),
- welke rijstrook je moet kiezen voor een bepaalde richting,
- hoe druk het is,
- hoe goed of slecht je zicht op de situatie is,
- waar je te maken kunt krijgen met fietsers en voetgangers,
- waar je je moet opstellen als je moet stoppen om ander verkeer voor te laten gaan.

Kruispunten kun je vaak herkennen aan de plaatsing van verkeersborden, een straatnaambordje of een lantaarnpaal.

Basisregel: kruispunt niet blokkeren

Rijd een kruispunt alleen op:

- als je meteen kunt doorrijden,
- als je je voertuig tussen verkeersstromen kunt opstellen,
- als je ziet dat een bestuurder aan wie je voorrang moet verlenen toch niet kan doorrijden omdat hij op zijn beurt aan een rij andere bestuurders voorrang moet verlenen (gelegenheidsvoorrang).

Op dit kruispunt kun je in het midden stoppen als het nodig is.

Op dit kruispunt kun je ook na het fietspad nog stoppen als het nodig is.

Stoppen op een kruispunt

Je mag wél stoppen op een kruispunt als je:

- op een voorrangsweg rijdt en wilt afslaan, naar links,
- een voorrangsvoertuig voor moet laten gaan,
- op een kruispunt met verkeerslichten bent.

Op een voorrangsweg mag je op het kruispunt stoppen. Zo kan het achteropkomend verkeer doorrijden.

Een voorrangsvoertuig moet je voor laten gaan, ook als het van links komt.

Om uitzicht te krijgen op de kruisende weg, kan het soms nodig zijn dat je even stopt op een kruisend fietspad of een voetgangersoversteekplaats.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

7

Snelheid en afstand houden

Rijd met aangepaste snelheid

Je moet je snelheid (en volgafstand) aanpassen aan de omstandigheden en aan het overige verkeer. Bijvoorbeeld:

- als ergens een maximumsnelheid van 50 km/u geldt,
- maar het is niet veilig om 50 km/u te rijden,
- dan moet je snelheid lager dan 50 km/u zijn.

Jongere bestuurders zijn vier keer vaker betrokken bij verkeersongevallen dan oudere bestuurders, vooral door te hard rijden en het overschatten van hun eigen rijvaardigheid.

7.1 Maximumsnelheden

In hoofdstuk 4 kwam al aan bod wat de maximumsnelheid is op verschillende soorten wegen. Hierna hebben we dat nog even kort voor je samengevat. En je leest wat de maximumsnelheid is in situaties die nog niet eerder aan bod kwamen.

Binnen de bebouwde kom

Borden geven het begin en einde van de bebouwde kom aan.

De standaard maximumsnelheid is er 50 km/u (ook als er geen snelheidsbord staat). In een 30 km-zone is de maximumsnelheid 30 km/u en in een erf is dat 15 km/u.

Ook op een autoweg binnen de bebouwde kom is de maximumsnelheid in principe 50 km/u, maar vaak staat met borden een hoger maximum aangegeven.

Buiten de bebouwde kom

Buiten de bebouwde kom is de maximumsnelheid:

- op overige wegen: 80 km/u,
- op autowegen: 100 km/u.

Met borden kan een lager maximum staan aangegeven.

Weg buiten de bebouwde kom met afwijkende maximumsnelheid (60 km-zone).

Autoweg buiten de bebouwde kom met afwijkende maximumsnelheid.

Op autosnelwegen is de maximumsnelheid afhankelijk van waar je rijdt en wanneer je er rijdt.

De standaard maximumsnelheid is 130 km/u, maar overdag tussen 6.00 uur en 19.00 uur is deze snelheid teruggebracht naar standaard 100 km/u.

Tussen 19.00 uur 's avonds en 6.00 uur 's ochtends geldt de standaard maximumsnelheid van 130 km/u, tenzij verkeersborden een lagere snelheid aangeven.

Op sommige ringwegen bij steden geldt een permanent lager maximum van 80 km/u.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

8

Andere weggebruikers

In het verkeer ben je niet alleen verantwoordelijk voor je eigen veiligheid, maar ook voor die van andere weggebruikers in je omgeving. Niet-gemotoriseerde kwetsbare weggebruikers (ook wel 'zwakke weggebruikers' genoemd) worden daarbij door de wet extra beschermd: als je een aanrijding krijgt met bijvoorbeeld een fietser of voetganger, ben je in principe altijd aansprakelijk.

8.1 Niet-gemotoriseerde kwetsbare weggebruikers

Hoewel je altijd alert moet zijn om direct te kunnen reageren als er iets onverwachts gebeurt, kun je door:

- je bewust te zijn van de kenmerken van bepaalde groepen,
- goed te anticiperen als je bepaald gedrag waarneemt,

vaak voorkomen dat je in een 'onverwachte situatie' terechtkomt.

Voetgangers

Voetgangers nemen vaak onbewust deel aan het verkeer. Ze zijn met hun hoofd bij andere dingen of afgeleid door hun telefoon. Het gevolg is dat ze zich niet aan de verkeersregels houden en onverwacht gedrag kunnen vertonen, bijvoorbeeld plotseling oversteken.

Fietzers

Voor fietsers geldt hetzelfde als voor voetgangers. Maar er zijn meer risico's, bijvoorbeeld:

- ze rijden door rood,
- ze rijden 's avonds zonder licht,
- ze rijden - al slingerend - met te veel mensen naast elkaar,
- ze rijden agressief (groepen amateurwielrenners).

Elektrische fietsers rijden vaak sneller dan je misschien verwacht.

Kinderen als voetganger of fietser

Je moet je bewust zijn van extra risico's als je jonge kinderen tegenkomt in het verkeer (of vlak ernaast). Bijvoorbeeld:

- ze zijn speels en impulsief, ze kunnen bijvoorbeeld zo maar achter een bal aan de weg oprennen,
- ze kunnen snelheid en risico's niet zo goed inschatten, waardoor ze eerder een verkeerde beslissing nemen.

Houd er ook rekening mee dat bijvoorbeeld geparkeerde auto's je zicht op kinderen op een trottoir kunnen wegnemen.

Het mag niet... maar veel fietsers doen het toch.

Kinderen gaan op in hun spel en letten niet op het verkeer.

Ouderen en sommige mensen met een beperking

Deze weggebruikers hebben (vaak) een beperkt waarnemings- en reactievermogen. Ze merken je dan pas laat op en zijn niet in staat om snel te reageren. Ook hebben ze voor sommige handelingen (bijvoorbeeld oversteken) meer tijd nodig.

Ouderen kun je makkelijk herkennen in het verkeer. Bij veel mensen met een beperking is dat een stuk lastiger.

Zorg in ieder geval dat je zelf veilig en voorspelbaar rijdt. Anderen kunnen hun gedrag daar dan makkelijker op afstemmen.

En reageer rustig en relaxt als er toch een keer een lastige situatie ontstaat.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

9

Rijmanoeuvres

9.1 Op- en afstappen

Voor je gaat opstappen, moet je je motor van de middenstandaard (ook wel 'bok' genoemd) halen. Hoe dit werkt, en natuurlijk ook hoe je na het afstappen je motor weer op de middenstandaard zet, leer je tijdens je praktijkrijlessen.

Als je de handelingen niet goed uitvoert, kan je motor omvallen. Het risico is groter als:

- je op een dalende helling de motor op de standaard wilt zetten,
- je op een stijgende helling de motor van de standaard wilt halen,
- de motor al enigszins overhelt,
- het stuur nog op slot staat,
- de ondergrond onverhard is.

Ook bij het op- en afstappen zelf is het belangrijk dat je de voorgeschreven procedure precies volgt, bijvoorbeeld dat je de handrem (voorrem) ingeknepen houdt en dat je vooruit (niet naar beneden) kijkt.

Houd goed je balans en knijp de voorrem in. Zo voorkom je gevaar, hinder of schade.

De beste plaats om je motor op de middenstandaard te zetten, is een weggedeelte met een vlakke, verharde ondergrond.

9.2 Wegrijden

Wegrijden is een bijzondere manoeuvre. Je moet het overige verkeer voor laten gaan. Ook mag je geen gevaar of hinder veroorzaken.

De juiste voorbereidingshandelingen zijn:

- kijk naar voren,
- kijk in je spiegels,
- kijk links (of rechts) naast je,
- geef richting zodra je veilig kunt wegrijden.

Zorg ervoor dat je andere bestuurders niet dwingt tot remmen of uitwijken als je weggrijdt.

Accelereer 'vlot' nadat je bent weggereden, zodat je snel even hard rijdt als het overige verkeer. Houd daarbij je voorligger en de verkeerssituatie goed in de gaten; misschien moet je plotseling stoppen.

Wegrijden buiten de bebouwde kom

Wil je buiten de bebouwde kom wegrijden vanaf een parkeer- of vluchthaven, besef dan dat je meteen tussen snel rijdende bestuurders terechtkomt.

Moet je wegrijden vanaf een vluchtstrook, maak dan snelheid op de strook en voeg in op de doorgaande rijbaan zodra je op snelheid bent (en er ruimte is).

Je kijkt in de spiegel en naast je. Als je veilig kunt weggrijden geef je richting aan.

Maak op de vluchtstrook snelheid, maar hinder het andere verkeer niet, voeg hier achter de caravan in.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

10

Stilstaan, parkeren, file rijden, pech en gedrag bij ongevallen

10.1 Stilstaan en parkeren

Onder stilstaan en parkeren vallen:

Stilstaan	Parkeren	Overige stops
Stilstaan voor het direct op- en afstappen van passagiers*	Alle andere vormen van vrijwillig stilstaan, bijvoorbeeld:	Stops die je moet maken in het verkeer, tellen niet als stilstaan. Bijvoorbeeld:
Stilstaan voor het direct ophalen of afgeven van goederen*	- je motor op een parkeerplaats achterlaten - stilstaan voor een winkel om een boodschap te doen - bij een station op je motor wachten op een passagier - stilstaand een tekstbericht versturen	- stoppen voor een rood verkeerslicht - stoppen om voorrang te verlenen - stoppen in een file - stoppen op de vluchtstrook als je pech hebt
* Dit telt alleen als stilstaan als je daadwerkelijk met opstappen, afstappen, ophalen of afgeven bezig bent en dit niet langer duurt dan strikt noodzakelijk is.		

10.2 Verboden door borden

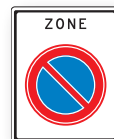
Als bord E1 langs de weg staat, mag je erna niet parkeren. Je mag dan wel stilstaan.

Als bord E2 langs de weg staat, mag je erna niet stilstaan (en dus ook niet parkeren).

De borden gelden alleen voor de kant van de weg waar ze staan. Staat er dus alleen rechts een bord E1, dan mag je links wél parkeren.

Borden E1 en E2 gelden alleen aan de kant van de weg waar ze staan. Maar let op: zoneborden E1 en E2 gelden voor beide kanten van de weg.

Onderborden

Met onderborden kan extra informatie over het verbod worden aangegeven. Bijvoorbeeld:

- het verbod geldt alleen in de richting van de pijl,
- het verbod geldt alleen op de aangegeven dagen van de maand,
- het verbod geldt alleen op de aangegeven uren,
- het verbod geldt alleen voor de aangegeven voertuigcategorie.

alleen op
maandag

ma t/m vr
700 - 2130 h

Als er een verbodsbord staat, mag je ook niet in de berm parkeren (of stilstaan).*

Stilstaan om de weg te vragen telt als parkeren (en mag hier dus niet).

(Zone)borden E1 & E2 gelden niet voor plaatsen die speciaal bedoeld zijn voor stilstaan of parkeren. Hier mag je dus parkeren.

Je mag hier niet stilstaan om een passagier te laten op- of afstappen (en ook niet om goederen op te halen of af te geven).

* N.a.v. een uitspraak van het Gerechtshof Arnhem - Leeuwarden is niet langer duidelijk of E1/E2 inderdaad ook voor de berm gelden. Het CBR stelt er daarom geen vragen over in het theorie-examen.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

11

Communicatie, rijden met licht en in moeilijke weersomstandigheden

11.1 Communicatie

Het is noodzakelijk dat je goed communiceert met de weggebruikers om je heen, zodat zij weten wat je van plan bent.

Richting aangeven

Bij elke 'belangrijke zijdelingse verplaatsing' geldt:

- geef op tijd, maar niet te vroeg, richting aan,
- zet na de verplaatsing of manoeuvre je richtingaanwijzer weer uit,

om verwarring bij andere weggebruikers te voorkomen.

Richting aangeven bij afslaan

Als je deze vuistregels aanhoudt voor het richting aangeven, worden andere weggebruikers niet verrast als je gaat afslaan:

- op auto(snel)wegen +/- 300 meter voor de uitrijstrook,
- buiten de bebouwde kom +/- 200 meter voor het kruispunt,
- binnen de bebouwde kom +/- 100 meter voor het kruispunt.

Geef wat later richting aan als er voor 'jouw' kruispunt nog een ander kruispunt ligt. Anders denken andere weggebruikers dat je bij het eerste kruispunt al wilt afslaan.

Remlichten als voorwaarschuwing

Als je op een onverwachte plek moet afslaan, bijvoorbeeld een inrit in vanaf een weg buiten de bebouwde kom, kun je vlak voor je daadwerkelijk gaat afremmen even kort je rempedaal licht aanraken,

Je remlichten gaan dan even branden en je achterligger kan daaruit opmaken dat je van plan bent te gaan afremmen.

Alarmlichten

Gebruik je alarmlichten als je:

- stilstaat met pech:
 - op een plaats waar je niet mag staan,
 - op een gevaarlijke plaats,
- stilstaat in het donker en je verlichting het niet doet,
- stilstaat op een slecht zichtbare plaats en je voertuig een obstakel is,
- van achteren een file nadert.

Geluids- of lichtsignaal

Alleen als er gevaar dreigt, mag je je claxon gebruiken en/of knipperen met je koplampen.

Geel waarschuwingslicht

Deze voertuigen mogen met een geel zwaai-, flits- of knipperlicht rijden om het overige verkeer te waarschuwen:

- voertuigen voor exceptioneel transport,
- voertuigen voor bergingswerkzaamheden,
- voertuigen voor wegwerkzaamheden,
- voertuigen voor gladheidsbestrijding.

Door je positie goed te kiezen én tijdig richting aan te geven, zorg je dat de vrachtautochauffeur in zijn spiegels ziet dat je wilt gaan inhalen.

Voertuigen die extra lange of brede lading vervoeren, worden begeleid door een transportbegeleider (die ook met geel zwaai-, flits- of knipperlicht mag rijden).

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

12

Milieuaspecten

12.1 Milieubewust rijden

Zeker als je motor een verbrandingsmotor heeft, moet je door 'zuinig rijden' een bijdrage leveren aan het terugdringen van milieubelasting. Dit kun je o.a. doen:

- rij na het starten direct, maar rustig weg,
- laat de motor niet onnodig stationair draaien,
- speel niet met de gashendel tijdens het stilstaan,
- zet je motor af als je verwacht langer te moeten wachten dan 1 minuut,
- trek niet door tot in de hogere toerentallen maar schakel tijdig naar een hogere versnelling,
- rij met vooruitziende blik om veelvuldig schakelen en remmen te voorkomen,
- nader een verkeerssituatie waar je voor moet stoppen niet te snel,
- rij niet te snel en vermijd onnodig inhalen,
- zorg voor voldoende volgafstand dan hoef je minder te remmen en op te trekken,
- neem voor bochten tijdig gas terug en versnel gelijkmatig halverwege de bocht,

Zet jouw motor af als je verwacht langer te moeten wachten dan 1 minuut.

Rijd met vooruitziende blik om veelvuldig schakelen en afremmen te voorkomen.

- houd de motor in optimale conditie,
- denk aan de juiste bandenspanning.

Fout! Je volgafstand is te klein. Dat is onveilig. En je zult vaker moeten remmen en weer accelereren. Dat kost onnodig brandstof.

Als je per vergissing de verkeerde brandstof hebt getankt, kun je niet verder rijden. Schakel professionele hulp in.

De juiste brandstof tanken

Nu er steeds meer verschillende soorten brandstoffen komen, moet je extra goed opletten bij de pomp. Raadpleeg eventueel het instructieboekje om uit te zoeken of een bepaalde soort brandstof geschikt is voor je motor.

Op het vulpistool van de brandstofpomp staat met een code het type brandstof aangegeven.

Toch verkeerd getankt? Start de motor niet

Verkeerde brandstof kan je brandstofsysteem en motor ernstig beschadigen. Roep deskundige hulp in om je brandstofsysteem leeg te laten maken en de verkeerde brandstof af te laten voeren.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

13

Technische aspecten

13.1 Uitrusting van de motorrijder

Je uitrusting beschermt je tegen weer en wind, insecten en valpartijen.

Een goede uitrusting bestaat uit:

- een motorhelm met vizier of motorbril,
- een motorpak, handschoenen en laarzen.

Alleen de helm is wettelijk verplicht, de andere uitrusting niet. Maar het is zeer onverstandig om die niet te gebruiken.

Hier ben je slecht beschermd en kun je jezelf bij een schuiver over het wegdek ernstig verwonden.

Behalve je uitrusting is ook een goede zit- en stuurhouding belangrijk. Links zit je goed: met je hoofd en rug zoveel mogelijk rechtop en je armen licht gebogen. Rechts zit je fout: je leunt te ver naar voren, waardoor je polsen extra worden belast. Ook zijn je voeten niet voldoende naar voren gericht.

De motorhelm

Je helm moet goedgekeurd zijn, goed passen en deugdelijk vastgemaakt zijn. Er zijn verschillende soorten helmen, die we hierna kort behandelen. Welke voor jou het prettigste is, is een persoonlijke keuze.

Helmen worden van polycarbonaat, glasvezel of carbon gemaakt. Ze verschillen onderling in gewicht, botsbestendigheid en levensduur. Laat je goed voorlichten voordat je je keuze maakt.

De jet-helm

Voordelen:

- het zicht is goed,
- is licht in gewicht,
- zit tijdens warm weer aangenaam,
- je hoort nog redelijk,
- je hebt geen last van het aanslaan van het vizier,
- is gemakkelijk op te zetten voor bril dragers.

Nadelen:

- de kin wordt niet beschermd,
- zit tijdens regen niet prettig,
- lift bij hogere snelheid makkelijk naar achteren,
- met motorbril, terwijl de helm lift, ontstaat tussen helmrand en bril een ruimte waardoor het voorhoofd op die plaats sterk afkoelt.

*De jet-helm met
aparte motorbril.*

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

14

Verkeersborden en aanwijzingen

A Snelheid

A1
Maximumsnelheid.

A2
Einde maximumsnelheid.

A3
Maximumsnelheid op een elektronisch signaleringsbord.

Einde van alle op een elektronisch signaleringsbord aangegeven verboden.

Maximumsnelheid 80 km/u op een elektronisch signaleringsbord.

Einde van alle op een elektronisch signaleringsbord aangegeven verboden.

Startbord: de zwarte achtergrond geeft het begin aan van een nieuwe maximumsnelheid.

A4
Adviessnelheid.

A5
Einde adviessnelheid.

B Voorrang

B1
Voorrangsweg.

B2
Einde voorrangsweg.

B3
Voorrangskruispunt.

B4
Voorrangskruispunt zijweg links.

B5
Voorrangskruispunt zijweg rechts.

B6
Verleen voorrang aan de bestuurders op de kruisende weg.

B7
Stop; verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg.

C Geslotenverklaring

C1
Gesloten in beide
richtingen voor
voertuigen, ruiters en
geleiders van rij- of
trekdieren of vee.

C2
Eenrichtingsweg,
in deze richting
gesloten voor
voertuigen, ruiters
en geleiders van rij-
of trekdieren of vee.

C3
Eenrichtingsweg.

C4
Eenrichtingsweg.

C5
Inrijden toegestaan.

C6
Gesloten voor
motorvoertuigen op
meer dan twee wielen.

C7
Gesloten voor
vrachtauto's.

C7a
Gesloten voor
autobussen.

C7b
Gesloten voor
autobussen
en vrachtauto's.

C8
Gesloten voor
landbouw- en
bosbouwtrekkers,
motorrijtuigen met
beperkte snelheid en
mobiele machines.

C9
Gesloten voor
ruiters, vee, wagens,
landbouw- en
bosbouwtrekkers,
motorrijtuigen met
beperkte snelheid,
mobiele machines,
brommobielen, fietsen,
snorfietsen, bromfietsen
en gehandicapten-
voertuigen.

C10
Gesloten voor
motorvoertuigen met
aanhangwagen.

C11
Gesloten voor
motorfietsen.

C12
Gesloten voor alle
motorvoertuigen.

C13
Gesloten voor
bromfietsen, snorfietsen
en gehandicapten-
voertuigen, met in
werking zijnde motor.

C14
Gesloten voor
fietsen en voor
gehandicapten-
voertuigen zonder
motor.

C15
Gesloten voor
fietsen, snorfietsen,
bromfietsen en
gehandicapten-
voertuigen.

C16
Gesloten voor
voetgangers.

C17
Gesloten voor
voertuigen en
samenstellen van
voertuigen die, met
inbegrip van de lading,
langer zijn dan op het
bord is aangegeven.

C18
Gesloten voor
voertuigen die, met
inbegrip van de lading,
breder zijn dan op het
bord is aangegeven.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar